

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720203260
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8720203260.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej v sporovej veci žalobcov: 1/ L.. F. D., D.. X.X.XXXX, N. Z. XXXX/XX, A. - Z. Z., 2/ O. S., D.. XX.X.XXXX, N. D. U. XXX, 3/ U. P., D.. XX.X.XXXX, N. D. U. XXX, 4/ L.. F. C., D.. X.X.XXXX, N. O. XXX/XX, A., zastúpených JUDr. Milanom Sivým, advokátom, so sídlom Nám. sv. Egídia 3006/116, 058 01 Poprad, IČO: 37947095, proti žalovanému: Prešovský samosprávny kraj - Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, Jesenná 14, 080 05 Prešov, IČO: 37936859, o neplatnosť vecného bremena, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 13C/22/2020-143 zo dňa 30.3.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcom v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia neplatnosti vecného bremena zapísaného podľa ust. § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. v prospech žalovaného na parcelách KN-C č. 2000/19 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1745 m² a KN-C č. 2000/2020 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 3.450 m², k. ú. S. na LV č. XXXX, zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že v prejednávanej veci sa žalobcovia domáhajú určenia neplatnosti vecného bremena na parcelách č. KN-C 2000/19 a č. KN-C 2000/20, zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. S.. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré sú zaťažené vecným bremenom. Taktiež nebolo sporné, že sú sčasti zastavané cestnou komunikáciou II/534 - Poprad - Smokovce. V zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňom 1. marca 2009, ak ku dňu účinnosti tohto zákona vlastník stavby nemá pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Účelom zák. č. 66/2009 Z. z. bolo usporiadať právne vzťahy k pozemkom, na ktorých sa nachádzajú stavby, ktoré boli delimitované na obce, alebo vyššie územné celky. V zmysle § 3d ods. 2 zák. č. 135/1968 Zb. cesty II. a III. triedy, vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce, sú vo vlastníctve samosprávneho kraja. Cestná komunikácia, ktorá je umiestnená na pozemkoch parc. č. KN-C 2000/19 a parc. č. KN-C 2000/20 je cestou II. triedy, teda ide o cestu, ktorá je vo vlastníctve samosprávneho kraja. Aj z delimitačných protokolov vyplýva, že došlo k delimitácii tejto cestnej komunikácie zo štátu na

Prešovský samosprávny kraj. Z tohto hľadiska je splnená podmienka na to, aby v prospech žalovaného vzniklo vecné bremeno na základe § 4 ods. 1 cit. zákona.

3. Otázkou povolenosti stavby sa zaoberali už sudy v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/367/2008, v ktorom sa právny predchodca žalobcov domáhal vydania bezdôvodného obohatenia práve k uvedeným parcelám na tom skutkovom základe, že na jeho pozemkoch je umiestnená cestná komunikácia. Odvolací súd v rozsudku č. k. 10Co/65/2014-450 zo dňa 4.12.2014 konštatoval, že predmetná stavba bez akýchkoľvek pochybností bola zriadená pred 1. januárom 1992, resp. i pred 1. aprílom 1983, preto nemožno v zásade z hľadiska posúdenia existencie neoprávnenej stavby aplikovať právnu úpravu, ktorá nadobudla účinnosť od 1.1.1992, a ktorá je obsiahnutá v § 135c Obč. zákonníka. Podľa právnej úpravy platnej pred 1.1.1992 mohol neoprávnenú stavbu zriadiť len občan a v danom prípade predmetnú stavbu stavali, či zriaďovali štátne socialistické organizácie, preto nie je možné aplikovať ustanovenie § 221 Obč. zákonníka v znení pred 1.1.1992. Súd konštatoval, že stavba postavená na cudzom pozemku neoprávnené tzv. socialistickou organizáciou sa zo zákona stáva vlastníctvom štátu a do úvahy potom prichádzali (pri splnení ďalších zákonných podmienok) nároky vtedajšieho vlastníka na náhradu škody vzniknutej zastavaním pozemku. Občianskoprávny vzťah vzniknutý na základe neoprávnenej stavby trval i po 1.1.1992, pretože nedošlo k jeho vysporiadaniu podľa právnej úpravy platnej pred novelou. Pri použití ust. § 868 Obč. zákonníka bolo a je potrebné ďalej posudzovať tento trvajúci vzťah už podľa ust. § 135c Obč. zákonníka po novele. Už v tomto rozhodnutí odvolací súd konštatoval, že v čase realizácie stavby nešlo o neoprávnenú stavbu, a že do úvahy prichádza aplikácia § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. Aj v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17C/158/2014, kde sa právny predchodca žalobcov opätovne domáhal nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré potom prekvalifikoval na náhradu za zriadenie vecného bremena, súd ako prejudiciálnu otázku riešil, či k pozemkom vzniklo platne vecné bremeno a opätovne sudy túto otázku uzavreli tak, že pozemky sú zaťažené vecným bremenom, ktoré vzniklo ex lege na základe § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z.

4. V prejednávanej veci je nepochybne preukázané, že pozemky vo vlastníctve žalobcov, ktoré majú byť zaťažené vecným bremenom v prospech žalovaného, sú sčasti zastavané cestnou komunikáciou, ktorá je cestou II. triedy, teda ide o stavbu, ktorá je vo vlastníctve žalovaného, stavba bola zrealizovaná v súlade s právnymi predpismi v tom čase platnými. Pokiaľ žalobcovia namietali, že nedošlo k usporiadaniu právnych vzťahov s vlastníkmi predmetných nehnuteľností, teda neboli splnené podmienky upravené v rozhodnutí bývalého ONV v Poprade č. 243/75 o prípustnosti stavby, súd poukázal na bod 4 písm. b), v zmysle ktorého podmienkou bolo usporiadanie majetkovoprávných vzťahov s vlastníkmi alebo užívateľmi nehnuteľností. Keďže v čase realizácie stavby boli pozemky v užívaní Štátneho majetku, n. p., Poprad a JRD v Poprade - Veľkej, je zjavné, že stavebník vysporiadaval vzťahy s uvedenými subjektmi, ktoré boli užívateľmi pozemkov, o čom svedčia vyjadrenia týchto subjektov.

5. Žalobcovia tiež namietali, že predmetné pozemky nie sú súčasťou pozemkových úprav, teda nemohlo dôjsť platne k vzniku vecného bremena, pretože vecné bremeno môže vzniknúť len ohľadom pozemkov, ktoré sú predmetom pozemkových úprav. Takéto tvrdenie žalobcov nemá oporu v právnej úprave, keď ust. § 4 ods. 1 na vznik vecného bremena ustanovuje podmienku, aby pozemok bol zastavaný stavbou, ktorá je vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, a aby stavba bola povolená podľa platných právnych predpisov. Preto nemožno vyvodiť, že by ďalšou podmienkou mala byť realizácia pozemkových úprav. Vysporiadanie vlastníckych vzťahov prostredníctvom pozemkových úprav je len jedným zo spôsobov vysporiadania vzťahov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby. V zmysle § 2 ods. 1 cit. zákona vzťahy môžu byť vysporiadané aj zámenou zmluvou tak, že obec alebo vyšší územný celok môže vlastníkovi pozemku pod stavbou poskytnúť náhradný pozemok.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 a 2 CSP.

7. Proti rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalobcovia a navrhli, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Odvolanie podali z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

9. Keďže predmetné parcely nie sú predmetom pozemkových úprav v k. ú. Veľká, navrhovateľ zápisu vecného bremena nemal žiadny právny nárok na zriadenie vecného bremena k predmetným parcelám, pretože pri využití § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. zároveň zneužil § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z., z ktorého je zrejmé, že parcela KN-C č. 2000/19 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 1745 m² a parcela KN-C č. 2000/20 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 3450 m² v k. ú. S., nie sú v obvode Projektu pozemkových úprav, nie je možné vykonať vecné bremeno, pretože vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu len do vykonania pozemkových úprav. Takéto právo nevzniklo žalovanému priamo zo zákona, pretože parcely vo vlastníctve žalobcov nie sú v obvode Projektu pozemkových úprav k. ú. S., teda nie sú predmetom pozemkových úprav. Súd pri rozhodovaní o vzniku nároku na zápis vecného bremena napriek logickej, gramatickej, vecnej a formálno právnej návaznosti predpisu č. 66/2009 z predmetného predpisu nekriticky použil a vystrihol pri rozhodovaní len ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. bez jeho logickej a vecnej súvislosti k ďalšiemu textu predmetného právneho predpisu. Z gramatického, vecného a logického výkladu zákona č. 66/2009 Z.z. vyplýva, že vecné bremeno mohol žalovaný zriadiť len pokiaľ by pozemky vo vlastníctve žalobcov boli predmetom pozemkových úprav, na čas určitý do vykonania pozemkových úprav. Z písomného podania zo dňa 22.10.2018 je zrejmé, že predmetné parcely, na ktorých žalovaný zriadil vecné bremeno, nie sú predmetom pozemkových úprav v k. ú. S.. Pripadný vznik vecného bremena bez zákonného dôvodu by totiž bol zriadením vecného bremena bez náhrady a na časovo neobmedzenú dobu, pretože čas stanovený v § 4 ods. 2 by sa na tieto pozemky nevzťahoval, keďže ide o pozemky, ktoré nie sú súčasťou pozemkových úprav a zákonná podmienka povinnosti strpieť výkon práva do vykonania pozemkových úprav by sa stala nezrušiteľnou. Takýto výklad len jedného ustanovenia zákona ako ho vykonal súd prvej inštancie, by bol v priakrom rozpore s charakterom celkovej právnej úpravy zákona č. 66/2009 Z.z.

10. Cieľom zákona č. 66/2009 Z.z. je vysporiadať doteraz nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami, ktoré boli delimitované na obce a vyššie územné celky v rámci reformy verejnej správy, upravuje spôsob usporiadania týchto pozemkov a nesporne z neho vyplýva, že ním upravené vecné bremeno je dočasným, nie definitívnym riešením do času, kedy vlastník stavby vyrieši stav buď zámenou zmluvou alebo pozemkovými úpravami. Keďže tento zákon nerieši poskytovanie náhrady za vzniknuté vecné bremená a zároveň *expressis verbis* neustanovuje bezodplatnosť zákonného vecného bremena, je namieste poskytnutie náhrady odvodiť priamo z čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zo žiadnych zákonných ustanovení nevyplýva povinnosť žalobcov znášať na svoj úkor plnenie verejnoprospešnej funkcie žalovaného. Názor súdu, že v prípade, ak by vyhovel návrhu, došlo by v budúcnosti po vykonaní pozemkových úprav k duplicitu uspokojenia nárokov žalobcov, nie je v rozhodnutí odôvodnený. O duplicitu by mohlo ísť iba vtedy, ak by žalobcovia mali k dispozícii a v užívaní náhradný pozemok a súčasne by titulom náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva poberali finančnú náhradu. Ako uviedol súd prvej inštancie, súdy v iných konaniach žaloby právnych predchodcov žalobcov na zaplata náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v celom rozsahu zamietli, na základe čoho sú žalobcovia povinní od času zriadeného vecného bremena až do vykonania pozemkových úprav, trpieť obmedzenie vlastníctva bez akejkoľvek náhrady. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdov porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces a v konečnom dôsledku mu odníma možnosť konať pred súdom. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku je totiž nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie, súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Predmetom konania je tvrdenie žalobcov, že pre zriadenie vecného bremena na pozemky vo vlastníctve žalobcov neexistuje zákonný nárok, a že vecné bremeno, ktoré bolo zriadené a zapísané na ich parcely, nemá oporu v zákone. Zároveň vzhľadom na to, že pozemky nie sú predmetom pozemkových úprav, neexistuje verejný záujem, ktorý by mohol obmedzovať vlastnícke práva žalobcov k pozemkom v ich spoluvlastníctve. Pokiaľ by existoval verejný záujem, nie je možné ich vlastnícke práva obmedziť bez nároku na náhradu.

11. Zákon č. 66/2009 Z. z. je zákonom, ktorý predpokladá ustanovenie § 151o ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka - zriadenie vecného bremena zákonom. Vzhľadom k tomu, že je predpisom, ktorým sa upravujú vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obcí a vyšších územných celkov nadobudnutých podľa osobitných predpisov, pričom problém náhrady za nútené obmedzenie vlastníckych práv vlastníkov pozemkov pod stavbami priamo nerieši, avšak v ustanovení § 4 odkazuje na úpravu v ustanoveniach § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka, pri riešení otázky náhrady za obmedzenie vlastníckych práv, je potrebné z týchto ustanovení vychádzať. Nie je možné opomenúť, že zákon č. 66/2009 Z.z. poskytnutie náhrady vlastníkovi pozemku pod stavbou v podobe náhradného pozemku podmienil ochotou vlastníka stavby na uzavretie zámennej zmluvy a tiež ďalšou podmienkou, ktorou je existencia pozemku vo vlastníctve vlastníka stavby, súčasťou na zámenu. Až neuplatnenie uvedeného postupu je dôvodom usporiadania pomerov k pozemku pod stavbou v rámci konania o nariadení pozemkových úprav, pričom osobou oprávnenou požiadať o nariadenie pozemkových úprav je len vlastník stavby, kedy sa má prihliadnuť na jeho potreby, pričom aj v rámci nariadených pozemkových úprav sa usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou vykoná buď formou poskytnutia náhradného pozemku v obvode úprav, alebo formou finančnej náhrady, avšak len za kumulatívneho splnenia troch podmienok, ktorými je to, že a) v obvode pozemkových úprav nie sú pozemky na účely poskytnutia náhrady, b) ide o pozemok pod stavbou v maximálnej zákonom ustanovenej alebo nižšej výmere a c) o usporiadanie formou finančnej náhrady požiada vlastník pozemku. Ak potom zákon č. 66/2009 Z.z. nedáva vlastníkovi pozemku žiadnu možnosť domáhať sa usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom zaťaženým zákonným vecným bremenom a ponecháva ich usporiadanie výlučne na dobrej vôli užívateľovi pozemku, záver o neexistencii práva vlastníkov pozemku na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva na dobu vopred neurčiteľnú, nemôže byť v súlade nielen s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, Listinou základných práv a slobôd, ale ani s Ústavou Slovenskej republiky.

12. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

13. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

14. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, nemožno mať pochybnosti o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie a neboli zistené žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo porušenie práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalobcom.

15. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobcovia 1/ až 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností parc. č. 2019 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1.745 m², parc. č. 2000/20 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 3.450 m², zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. S., a to žalobcovia 1/ až 3/ v spoluvlastníckom podiele 225/1000 a žalobca 4/ v spoluvlastníckom podiele 325/1000. Vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam žalobcovia nadobudli na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. S.-XXXX/XXXX zo dňa 27.9.2018. Uvedené nehnuteľnosti sú súčasťou zastavané cestou II. triedy Poprad - Smokovce II/534 vo vlastníctve žalovaného. O prípustnosti stavby tejto cesty rozhodol bývalý ONV v Poprade dňa 19.2.1975. Stavenisko bolo odovzdané dňa 5.5.1975 a dňa 11.10.1978 sa uskutočnilo preberacie konanie. Na návrh žalovaného zo dňa 11.1.2010 správa katastra vyznačila na uvedených parcelách žalobcov vecné bremeno v prospech žalovaného v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Zápis bol vykonaný záznamom zo dňa 27.1.2010 pod č. Z-119/10.

16. Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

17. Podľa § 151o ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len „pozemok pod stavbou“).

19. Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona, ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

20. Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona, vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. Podľa § 383 CSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

24. V preskúmvanej veci krajský súd nezistil dôvod k tomu, aby zo strany odvolacieho súdu došlo k zopakovaniu alebo k doplneniu dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie. V danom prípade preto vychádzal zo skutkového zistenia zisteného súdom prvej inštancie. Po preskúmaní veci na základe podaného odvolania dospel krajský súd k záveru, že súd prvej inštancie zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav veci potrebný pre rozhodnutie, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. S dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v podrobnostiach na tieto dôvody odkazuje.

25. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním náležite zistil skutkový stav veci spočívajúci v tom, že žalobcovia 1/ až 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností parc. č. 2019 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1.745 m², parc. č. 2000/20 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 3.450 m², zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. S.. Žalovaný je vlastníkom nehnuteľnosti postavenej na vyššie uvedených pozemkoch, a to cesty II. triedy Poprad - Smokovce II/534. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení napadnutého rozsudku jasne a zrozumiteľne vysvetlil, na akom právnom základe je medzi stranami upravený ich vzájomný vzťah, keď zrozumiteľným spôsobom ozrejmil právny charakter vzťahov medzi stavbou vo vlastníctve žalovaného, ktorú získal do vlastníctva podľa osobitného zákona a žalobcami ako vlastníkami pozemku zastavaného takouto stavbou. Dostatočne objasnil, že podľa § 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vznikol žalovanému na užívanie pozemkov právny titul, vecné bremeno, ktoré žalobcovia trpia. Správne skonštatoval, že ani skutočnosť, že zatiaľ neboli vykonané pozemkové úpravy, neznemožňuje zvoliť niektorý z iných spôsobov úpravy vlastníckych vzťahov predpokladaných zákonom. Súd prvej inštancie na tomto základe ústavne konformným výkladom aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 66/2009 Z.z.

26. Zákon č. 66/2009 Z. z. bol prijatý za účelom majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky. Tento zákon v § 1 ods. 1 a 2 upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku

podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Tento zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkví, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu. Spôsob usporiadania pozemkov je upravený v § 2 (poskytnutím náhradného pozemku v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním) a pre prípad, že obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal vlastníkom stavby podľa osobitných predpisov neuplatní postup podľa ods. 1 (poskytnutím náhradného pozemku) nastupuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 330/1991 Zb. Zákon č. 66/2009 Z. z. teda upravuje nielen spôsob, ale aj poradie spôsobu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov. Obec alebo vyšší územný celok nie sú pri usporiadaní vlastníckych vzťahov spôsobom uvedeným v § 2 a 3 zákona č. 66/2009 Z. z. viazaní žiadnou lehotou.

27. Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z. z., ak nemá vlastní stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území, pričom pozemkové úpravy podľa zákona č. 330/1991 Zb. majú byť konečným spôsobom majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky podľa osobitných predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že práve z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. vyplýva dočasnosť zákonom vzniknutého vecného bremena podľa § 4 ods. 1 tohto zákona. Sám tvorca zákona v dôvodovej správe k § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. uviedol: „vecné bremeno nezakladá vlastnícke právo k pozemkom a nie je definitívnym riešením“.

28. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov je zaťažená vecným bremenom vzniknutým zo zákona, obsah ktorého je vymedzený v § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ktoré vzniklo už nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

29. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že obsah odvolania žalobcov nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybnili správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

30. Za týchto okolností súd prvej inštancie správne postupoval pokiaľ žalobu žalobcov zamietol, a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcom, ktorí v odvolacom konaní úspech nemali. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť písané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).